

รายงานการศึกษากลุ่ม

เรื่อง การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

“ระบบพี่เลี้ยง ONE MAI”

จัดทำโดย กลุ่มพุทธรักษา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 16

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

ประจำปี 2568

รายงานการศึกษากลุ่ม
เรื่อง การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติด
“ระบบพี่เลี้ยง ONE MAI”

จัดทำโดย กลุ่มพุทธรักษา

1. นายไชยวัฒน์	ภูนิละมัย
2. นายฐานวัฒน์	ฉัตรวิริยานนท์
3. นายณรงค์ฤทธิ์	วรรณโส
4. นายธนพัฒน์	ไชยราช
5. พ.อ.ปวีรรัตน	วิมลปรีชาพงศ์
6. พ.ต.อ.หญิงภัทรพร	อมรไชย
7. นางสาวรณทร	สงวนพงศ์
8. นางสาวศรินทร	เลื่องวัฒนะวณิช
9. นายสมชาย	จรรยา
10. นางสาวแสงนภา	ศรีสิทธิ์
11. พ.ต.อ.อนุวัฒน์	รักษ์เจริญ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 16
สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
ประจำปี 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	2
3. ขอบเขตการศึกษา	3
4. นิยาม	3
5. การศึกษาวิเคราะห์	5
5.1 สภาพปัจจุบันของปัญหา	5
5.2 ปัจจัยหรือสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด	6
5.3 การแก้ไขปัญหามา	6
5.4 นวัตกรรมแก้ไขปัญหามา	8
6. บทสรุป	13
7. บรรณานุกรม	14
8. กิตติกรรมประกาศ	15

บทคัดย่อ

รายงานการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่เคยต้องโทษและผ่านกระบวนการฟื้นฟูแล้ว แต่กลับมามีการกระทำผิดซ้ำอีก การกระทำผิดซ้ำจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และสะท้อนถึงประสิทธิภาพของกระบวนการฟื้นฟูผู้กระทำผิดหลังพ้นโทษ แนวทางการศึกษาจากประเด็นปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นที่ผ่านมา ซึ่งยังไม่สามารถลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำได้ แต่กลับมีการกระทำผิดซ้ำเพิ่มขึ้น ประกอบกับการที่ผู้พ้นโทษไม่ยอมมารับบริการความช่วยเหลือจากหน่วยรัฐแบบเปิดเผย ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหามุ่งเน้นการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติด โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentor System) ถือเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยให้บุคคล ซึ่งมีความเข้าใจและมีจิตอาสาเข้ามามีบทบาทในการดูแล ให้คำแนะนำ และติดตามผู้พ้นโทษอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานของระบบพี่เลี้ยง ONE MAI เป็นระบบที่ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การจับคู่ “พี่เลี้ยง” กับ “ผู้พ้นโทษ” 2) การขอคำปรึกษาแบบใกล้ชิด 3) การติดตามความก้าวหน้า 4) การหาข้อมูลและบริการสำคัญใกล้ชิด และ 5) การให้กำลังใจจากคนที่เคยผ่านจุดเดียวกัน ระบบพี่เลี้ยง ONE MAI จะเป็นกลไกที่สำคัญในการลดการกระทำผิดซ้ำ โดยอาศัยความสัมพันธ์ ความเข้าใจ และการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง หากมีการพัฒนาและสนับสนุนอย่างจริงจัง จะช่วยให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตนเอง กลับมาเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมได้อย่างยั่งยืน

1. หลักการและเหตุผล

ปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้กระทำผิดที่พ้นโทษ หรือผ่านการบำบัดฟื้นฟูแล้วกลับมากระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยรวม ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นนโยบายเร่งด่วน นโยบายที่ ๘ โดยรัฐบาลจะแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร เริ่มตั้งแต่การตัด ต้นตอการผลิตและจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การสกัดกั้นควบคุมการลักลอบนำเข้าและตัด เส้นทางลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามและการยึดทรัพย์ผู้ค้าอย่างเด็ดขาด การค้นหาผู้เสพในชุมชน เพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดการฝึกอาชีพ การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพ ทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม

จากสถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวประเภทคดีความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี 2558 ถึงปีปัจจุบัน ซึ่งมีระยะเวลาติดตามพฤติกรรม 1 ปี 2 ปี และ 3 ปี พบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้น

การกระทำผิดซ้ำ (Recidivism) เป็นเกณฑ์ที่นำมาประเมินความสำเร็จในงานการปฏิบัติ ต่อผู้กระทำผิดในเรือนจำ สถานควบคุมตัว หรือผ่านมาตรการปฏิบัติในชุมชนไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำผิด ที่เป็นเด็กและเยาวชนหรือผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ กล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการประเมินว่าผู้ผ่านการปฏิบัติในมาตรการ ดังกล่าวสามารถกลับสู่สังคมปรับตัวเข้ากับกฎเกณฑ์ และเงื่อนไขของสังคมได้โดยไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก แม้ว่า การนำเกณฑ์เกี่ยวกับการไม่ไปกระทำผิดซ้ำอีกจะมีข้อจำกัดเพราะอาจมีตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้เข้ามา แทรกซ้อนและมีผลทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ แต่หากมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดดังกล่าวได้เสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งให้กับผู้กระทำผิดในการที่จะทนต่อสิ่งล่อลวงของสิ่งแวดล้อมก็จะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ

สำหรับในประเทศไทยการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษทำให้เกิดปัญหาภาระงบประมาณของภาครัฐ ปัญหาความแออัดของเรือนจำ ครอบครัวของผู้ต้องขัง สังคม ประเทศต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ ขณะที่ตัวบุคคลผู้กระทำผิดซ้ำก็มีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ ส่งผลต่อเนื่องต่อความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนในสังคมทุกระดับและทุกภาคส่วน ซึ่งปัญหาการกระทำผิดซ้ำส่งผลกระทบและทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน ดังนี้

1. ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ทำให้หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะกรมราชทัณฑ์ต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อมาดูแลผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นทุกปี
2. ปัญหาเรือนจำมีความแออัด ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง
3. ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ พื้นที่ และทรัพยากรสำหรับฟื้นฟูเยียวยาผู้ต้องขัง รวมทั้งการฝึกวิชาชีพ ทำให้ผู้ต้องขังไม่สามารถฝึกวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปประกอบวิชาชีพหลังพ้นโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ และกำลังแรงงานสำคัญในการพัฒนาประเทศ
5. ผลกระทบต่อตัวผู้กระทำผิดเองในด้านคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำจากการมีประวัติอาชญากรรมติดตัว การขาดโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการประกอบอาชีพที่สุจริต ส่งผลต่อความปลอดภัยและมั่นคงของตัวเอง ครอบครัว และสังคม ทุกระดับ และทุกภาคส่วน

ดังนั้น หากปัญหาการกระทำผิดซ้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้กระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดได้รับการแก้ไข ปัญหาได้อย่างเหมาะสม จะสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สร้างความปลอดภัยให้กับสังคม และยังสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงการแนะแนว ให้คำปรึกษา และบริการสนับสนุนจากระบบดูแลผู้พ้นโทษ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง เพิ่มโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำจากการขาดโอกาส ซึ่งจะเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างยั่งยืน

3. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษา รวบรวม ข้อมูลจากเอกสาร สถิติ รายงานผลการดำเนินงาน รายงานผลการศึกษาวิจัยแนวคิด เกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ เครื่องมือ วิธีการ กระบวนการและโปรแกรมแก้ไข บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด กระบวนการ ติดตาม ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ แนวคิดหรือมาตรการทางสังคมที่สามารถนำมาช่วยเหลือ สนับสนุนชีวิต หลังปล่อยของผู้พ้นโทษคดีอาชญากรรม รวมทั้งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

4. นิยาม

ผู้กระทำผิดซ้ำ หมายถึง บุคคลที่ได้กระทำความผิดและต้องโทษทางกฎหมายมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง และเมื่อพ้นโทษหรือสิ้นสุดกระบวนการลงโทษแล้ว ได้กลับมากระทำความผิดอีกครั้งไม่ว่าจะเป็นความผิด ในลักษณะเดิมหรือแตกต่างออกไป โดยพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำสะท้อนถึงปัญหาในการปรับตัวและการคืนสู่ สังคม (reintegration) อันอาจเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อม หรือข้อจำกัดในระบบการฟื้นฟูผู้กระทำผิด

ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) หมายถึง กระบวนการสร้างความสัมพันธ์เชิงพัฒนา ระหว่าง “พี่เลี้ยง” (Mentor) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ หรือทักษะในด้านใดด้านหนึ่ง กับ “ผู้รับการพัฒนา” หรือ “ลูกศิษย์” (Mentee) โดยมีเป้าหมายเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้คำแนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมศักยภาพ ของผู้รับการพัฒนา ทั้งในด้านวิชาชีพ ทักษะเฉพาะทาง และการเติบโตทางอาชีพหรือบุคลิกภาพ ผ่านการสื่อสาร อย่างต่อเนื่องภายใต้ความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน

ผู้พ้นโทษ หมายถึง บุคคลซึ่งเคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลและได้ถูกคุมขังหรือรับโทษในรูปแบบ ใดรูปแบบหนึ่งตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และได้สิ้นสุดระยะเวลารับโทษตามกฎหมายแล้ว ไม่ว่าจะโดย การรับโทษครบกำหนด ได้รับการลดวันต้องโทษ หรือได้รับการอภัยโทษ โดยบุคคลกลุ่มนี้ถือว่าได้กลับคืนสู่ สถานะพลเมืองตามปกติ และอยู่ในระยะของการกลับคืนสู่สังคม (reintegration)

ระบบ ONE MAI คือ แอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วย “ผู้พ้นโทษ” ให้กลับเข้าสู่สังคมได้อย่าง มั่นคง ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยใช้แนวคิด “พี่เลี้ยงช่วยแนะนำชีวิต” ผ่านระบบออนไลน์ ระบบ ONE MAI ประกอบด้วย

1. การจับคู่ “พี่เลี้ยง” กับ “ผู้พ้นโทษ” เป็นการใช้ระบบ AI ในการจับคู่ หรือสามารถจับคู่ด้วยมือ เพื่อเลือกพี่เลี้ยงที่เหมาะสม โดยดูจาก เพศ ความสนใจ หรือประสบการณ์ที่คล้ายกัน สามารถนัดคุยกันได้ผ่าน แชนหรือวิดีโอคอล หรือนัดสถานที่ให้พบปะพูดคุยแบบเจอตัว

2. การขอคำปรึกษาแบบใกล้ชิดสามารถขอคำแนะนำในด้านต่าง ๆ ทั้งเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องการทำงาน การใช้ชีวิต การพัฒนาตนเอง กับพี่เลี้ยงและผู้ชำนาญการในด้านต่าง ๆ เช่น นักจิตวิทยา หรือ ปรึกษาเรื่องกฎหมายกับนักกฎหมาย

3. การติดตามความก้าวหน้า สามารถให้ผู้ตั้งเป้าหมายชีวิต หรือวางแผนในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว เช่น หางาน เรียนต่อ หรือฝึกอาชีพ และพี่เลี้ยงจะเข้าไปประเมินการปรับตัวได้ตลอดทั้งรายสัปดาห์ รายเดือน รายสามเดือน รายหกเดือน และรายปี

4. การหาข้อมูลและบริการสำคัญใกล้ตัว สามารถค้นหาข้อมูลที่สนใจ เช่น สถานที่ฝึกอาชีพ สำนักงาน จัดหางาน หรือหน่วยงานช่วยเหลือ และ เชื่อมต่อแหล่งข้อมูลของหน่วยงานสำคัญ หรือที่เกี่ยวข้อง เช่น เพจ การสมัครงาน สถานศึกษา สถานพยาบาล เพจสวัสดิการของรัฐบาล เพจกองทุนการศึกษา เป็นต้น

5. การให้กำลังใจจากคนที่เคยผ่านจุดเดียวกัน สามารถเข้าไปอ่านเรื่องราวแรงบันดาลใจจาก “ผู้พ้นโทษคนอื่น” หรือตั้งกระทู้ถามความคิดเห็น สามารถส่งข้อความในพื้นที่พูดคุยแบบไม่เปิดเผยตัวตน (ไม่ต้องบอกชื่อ) เป็นต้น

ทั้งนี้ ระบบ ONE MAI พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงบริการ หรือความช่วยเหลือในยามที่ตนเองยังไม่พร้อม หรือยังไม่แข็งแรงพอ เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันให้เขาได้มีโอกาส มีพื้นที่ยืนในสังคม และมีคนที่เข้าใจคอยอยู่เคียงข้างในช่วงที่ยากลำบาก ต้องการที่พึ่งพา ทำให้ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ

5. การศึกษาวิเคราะห์

5.1 สภาพปัจจุบันของปัญหา

จากสถิติอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเกี่ยวกับคดียาเสพติดที่ได้รับการปล่อยตัวและถูกติดตามพฤติกรรมจากกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ในช่วง 10 ปี ที่ผ่าน แสดงให้เห็นว่าอัตราการกระทำผิดซ้ำเพิ่มขึ้น แม้จะมีกระบวนการพัฒนาพฤตินิสัย โดยระหว่างปี 2558 ถึง 2567 มีอัตราผู้พ้นโทษกลับมากระทำผิดซ้ำ ภายในระยะเวลา 1 ปี ร้อยละ 15.36 อัตราผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ภายในระยะเวลา 2 ปี ร้อยละ 19.46 และอัตราผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี ร้อยละ 21.36 ดังนี้

อัตราผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2558 - 2567

พ.ศ.	จำนวนผู้ต้องขัง ที่ได้รับการปล่อยตัว	อัตราการกระทำผิดซ้ำตามระยะเวลาติดตามพฤติกรรม					
		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2558	85,549	10,884	12.72	19,537	22.84	26,454	30.92
2559	95,511	13,227	13.85	24,207	25.34	32,619	34.15
2560	87,846	13,085	14.90	23,573	26.83	30,771	35.03
2561	69,844	11,104	15.90	19,293	27.62	24,913	35.67
2562	106,017	15,947	15.04	27,203	25.66	35,040	33.05
2563	113,274	14,929	13.18	26,762	23.63	36,802	32.49
2564	151,307	18,164	12.00	35,858	23.70	41,964	27.73
2565	124,036	21,224	17.11	31,802	25.64	-	-
2566	109,028	19,232	17.64	-	-	-	-
2567	127,820	26,618	20.82	-	-	-	-
รวม	1,070,232	164,414	15.36	208,235	19.46	228,563	21.36

*ข้อมูลยังคำนวณได้ไม่ครบเนื่องจากยังไม่ครบระยะเวลาติดตามพฤติกรรม

ที่มา : <http://www.correct.go.th/recstats/index.php/th/sumReportCondition>

5.2 ปัจจัยหรือสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

สำหรับปัจจัยสาเหตุของปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในคดียาเสพติด แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. ปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขัง จากข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดก่อนการกระทำผิด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีปัญหาครอบครัวและชีวิต
2. ปัจจัยทางสังคม ส่วนใหญ่ลักษณะที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชน เรียนรู้จากเพื่อนสนิท การคุ้นเคยกับผู้กระทำผิดกฎหมาย ว่างาน
3. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ผู้ต้องขังมีรายได้ในการประกอบอาชีพก่อนที่จะกระทำผิดค่อนข้างต่ำ
4. ปัจจัยทางครอบครัว ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา -มารดา ชีวิตสมรสของบิดา มารดาหย่าร้าง แยกทางกันอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวไม่อบอุ่น เมื่อมีปัญหาเลือกที่จะไม่ปรึกษาครอบครัว
5. การรับการฝึกอบรมในเรือนจำหลักสูตรก่อนปล่อยมีจำนวนจำกัด เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังมีจำนวนมาก การเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพมีจำนวนจำกัด

5.3 การแก้ไขปัญหที่ผ่านมา

ที่ผ่านมาราชการราชทัณฑ์มีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ มีแนวทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและอยู่ร่วมกันในสังคมได้หลังการพ้นโทษ ดังนี้

1. การพัฒนาระบบแก้ไข บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรม เพื่อจำแนกความเสี่ยงและสภาพปัญหาความจำเป็นและความต้องการของผู้ถูกควบคุม รวมถึงพัฒนาระบบดูแลผู้ต้องขังระหว่างอยู่ในการควบคุม พัฒนาระบบการติดตามและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด โดยการประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำของผู้กระทำผิดภายหลังปล่อย รวมถึงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการส่งเสริมคนดีสู่สังคม ด้วยการเปลี่ยนความคิด ลดปัจจัยอุปสรรคลงเพื่อที่จะทำให้สังคมยอมรับและให้คนกลุ่มนี้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข
2. เรือนจำเฉพาะทาง สำหรับนักโทษเด็ดขาดอายุต่ำกว่า 25 ปี จะได้รับการศึกษาและอบรมเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้ต้องขัง เช่น พัฒนสถานวัยหนุ่มกลางที่มีผู้ต้องขังวัยหนุ่มช่วงอายุ 18-25 ปี ได้รับการก่อตั้งเป็นเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา

3. โครงการ 1 เรือนจำ 1 MOU ระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังโดยการร่วมกับสถานศึกษากำหนดหลักสูตรการศึกษาและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมรวมถึงสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้ผู้ต้องขังมีโอกาสพัฒนาชีวิต เสริมสร้างปัญญาและทักษะความสามารถสร้างสรรค์มีเจตคติที่ดีและสามารถกลับตนเป็นคนดี ไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ

4. บูรณาการความร่วมมือร่วมกับภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อช่วยสร้างอาชีพให้ผู้ต้องขัง เช่น

1) โครงการพระราชรัฐ ร่วมสร้างงานสร้างอาชีพผู้ต้องขังระหว่าง กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมราชทัณฑ์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยกรมการจัดหางาน จัดการงานประสานและให้คำแนะนำกับสถานประกอบการหรือนายจ้างในการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและรับผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเข้าฝึกทักษะอาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานช่วยฝึกอาชีพและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กรมราชทัณฑ์จัดทำฐานข้อมูล ควบคุม ดูแลและติดตามผลผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ ขณะที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ช่วยประสานงานกับสถานประกอบการหรือนายจ้างเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการรับรู้และเจตคติที่ดีในการรับผู้ต้องขังเข้าทำงาน

2) โครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ โดยมีพื้นที่นำร่องต้นแบบ 4 จังหวัด คือ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร (เรือนจำชั่วคราวบางหญ้าแพรก) เรือนจำกลางชลบุรี (เรือนจำชั่วคราวบ้านบึง) เรือนจำกลางสมุทรปราการ (เรือนจำชั่วคราวคลองด่าน) เรือนจำกลางระยอง (เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว)

แม้ว่ากรมราชทัณฑ์จะพยายามที่จะพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในระหว่างที่ถูกคุมขัง มีการเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวผู้กระทำผิด การให้การศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อสร้างอาชีพ และดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ สังคม ชุมชน และภาคเอกชน รวมถึงกระบวนการติดตามหลังการปล่อยตัว แต่ปัญหาจากการที่สังคมมีอคติและไม่ยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษก็ยังคงมีอยู่ และผู้เคยต้องโทษที่ต้องการกลับไปใช้ชีวิตในสังคมและประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ยังไม่ได้รับโอกาสในการทำงานหรือประกอบอาชีพ หรือไม่สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติอย่างเต็มที่ ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือ แนวทางหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มาสนับสนุนให้ผู้พ้นโทษได้กลับไปใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข ไม่เป็นภาระของสังคม และกลับมากระทำผิดซ้ำ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยที่ยั่งยืน

5.4 นวัตกรรมการแก้ไขปัญา

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษเกี่ยวกับคดียาเสพติด พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ สามารถแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขัง จากข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดก่อนการกระทำผิด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป 2) ปัจจัยทางสังคม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนเรียนรู้จากเพื่อนสนิท ว่างาน 3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ผู้ต้องขังมีรายได้ในการประกอบอาชีพก่อนที่จะกระทำผิดค่อนข้างต่ำ 4) ปัจจัยทางครอบครัว ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา - มารดา ชีวิตสมรสของบิดา มารดาหย่าร้างแยกทางกันอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวไม่อบอุ่น เมื่อมีปัญหาเลือกที่จะไม่ปรึกษาครอบครัว และ 5) การรับการฝึกอบรมในเรือนจำหลักสูตรก่อนปล่อยมีจำนวนจำกัด เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังมีจำนวนมาก การเข้าร่วมโครงการฝึกวิชาชีพไม่สามารถรองรับได้อย่างเพียงพอ และมีจำนวนจำกัดไม่ครอบคลุมทุกอาชีพ

ดังนั้น การแก้ไขปัญาการกระทำผิดซ้ำต้องมุ่งเน้นที่ผู้พ้นโทษที่ต้องการการสนับสนุนให้สามารถปรับตัวกลับสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดจากความสมัครใจ เพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ และเพิ่มโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับการที่ผู้พ้นโทษไม่ต้องการรับบริการความช่วยเหลือจากหน่วยรัฐแบบเปิดเผย โดยการนำเสนอ Application สำหรับเป็นพี่เลี้ยงผู้พ้นโทษ (Mentorship System) ชื่อว่า ระบบ ONE MAI แพลตฟอร์มนี้มีเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงผู้พ้นโทษกับพี่เลี้ยงและหน่วยสนับสนุน ผ่านระบบดิจิทัลที่ปลอดภัย ติดตามได้ และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวโดยระบบออกแบบมาเพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้พ้นโทษปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมั่นคงมีศักดิ์ศรี เข้าถึงการแนะแนว ให้คำปรึกษา กำลังใจ และบริการสนับสนุนจากพี่เลี้ยงหรืออาสาสมัคร (Mentor) รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างช่องทางการดูแลแบบไม่ติดเงื่อนไขสถานที่หรือเวลา โดยองค์ประกอบหลักของระบบพี่เลี้ยง มีฟังก์ชันของระบบ ดังนี้

1. ฟังก์ชันการใช้งานระบบ ประกอบด้วย 6 ฟังก์ชัน ดังนี้

1. ลงทะเบียนและจับคู่อัจฉริยะ

- 1.1 ผู้พ้นโทษ/พี่เลี้ยง/เจ้าหน้าที่ สามารถลงทะเบียนเข้าใช้งานแยกตามบทบาทหน้าที่
- 1.2 แบบแบบสอบถามวิเคราะห์ความสนใจ บุคลิกภาพ และเป้าหมายภาวะสุขภาพจิตเบื้องต้น

2. การจับคู่พี่เลี้ยง - ผู้พ้นโทษ

2.1 ระบบจับคู่ผู้พ้นโทษกับพี่เลี้ยงที่มีความเหมาะสม เช่น เพศ ความสนใจ ภูมิลำเนา หรือประสบการณ์ โดยใช้ระบบ AI ในการจับคู่ หรือผู้ใช้งานสามารถเลือกคู่พี่เลี้ยงได้เองตามความสนใจ พฤติกรรม และความเหมาะสมสูงสุด

2.2 ระบบอนุมัติ /ไม่อนุมัติการจับคู่พี่เลี้ยง

3. ระบบสนทนาและให้คำปรึกษา

3.1 ระบบแชท วิดีโอ กับพี่เลี้ยง โดยขอคำแนะนำหรือปรึกษาในเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องการทำงาน คำปรึกษาด้านอาชีพ การใช้ชีวิต การพัฒนาตนเอง

3.2 ระบบแชท วิดีโอ กับผู้ชำนาญการในด้านต่าง ๆ เช่น นักจิตวิทยา นักกฎหมาย

4. ระบบวางแผนและติดตามเป้าหมาย

4.1 ผู้ใช้บันทึกเป้าหมายชีวิต (รายบุคคล) หรือวางแผนในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว เช่น หางาน เรียนต่อ หรือฝึกอาชีพ

4.2 พี่เลี้ยงประเมินการปรับตัว รายสัปดาห์ รายเดือน รายสามเดือน รายหกเดือน รายปี

5. การหาข้อมูลและบริการสำคัญใกล้ตัว

5.1 ค้นหาข้อมูลที่สนใจ เช่น สถานที่ฝึกอาชีพ สำนักงานจัดหางาน ศูนย์ฟื้นฟู หรือหน่วยงานช่วยเหลือ

5.2 เชื่อมต่อแหล่งข้อมูลของหน่วยงานสำคัญ หรือที่เกี่ยวข้อง เช่น เพจการสมัครงาน สถานศึกษา สถานพยาบาล เพจสวัสดิการของรัฐบาล เพจขอทุนการศึกษา เป็นต้น

6. แหล่งความรู้และกิจกรรม เป็นพื้นที่ในการให้กำลังใจจากคนที่เคยผ่านจุดเดียวกัน

6.1 กลุ่มสนับสนุน พื้นที่แบ่งปันเรื่องราวแรงบันดาลใจจากผู้พ้นโทษคนอื่น หรือกระทู้คำถาม

6.2 พื้นที่พูดคุยแบบไม่เปิดเผยตัวตน (anonymous)

6.3 ห้องเรียนออนไลน์ ทักษะอาชีพ พัฒนาทักษะชีวิต ฝึก EQ

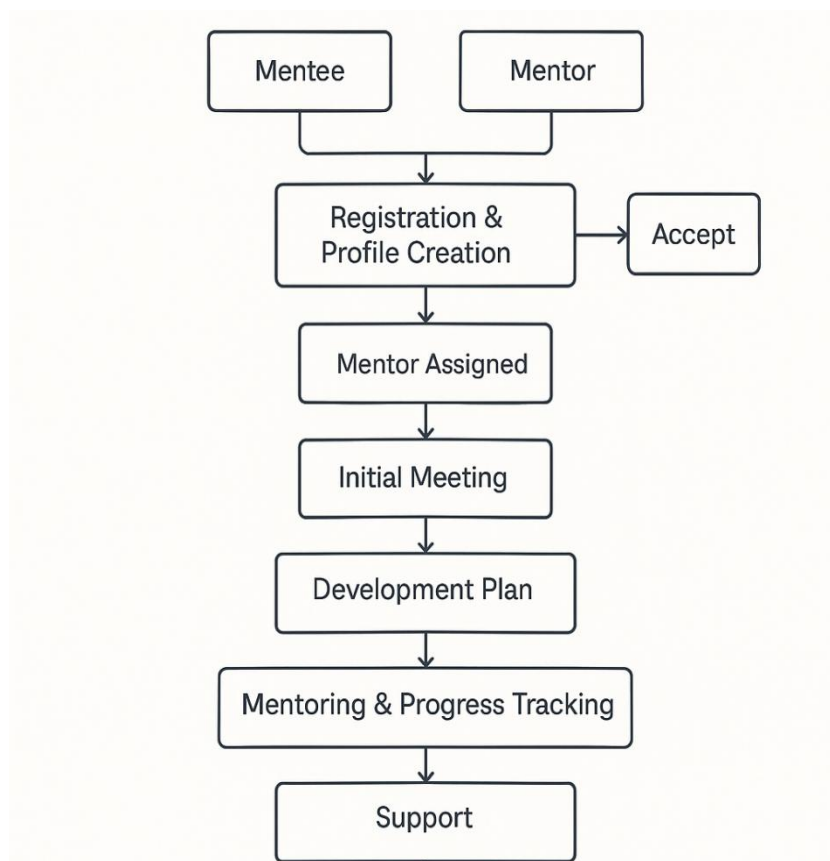
2. ข้อกำหนดของระบบ

2.1 ด้านระบบ ระบบการทำงานรองรับ Web และ Mobile (iOS/Android) โครงสร้างของระบบ Client Server + Cloud Database และ REST API สำหรับเชื่อมต่อระบบภายนอก

2.2 ด้านความปลอดภัย เข้ารหัสข้อมูล (AES-256, SSL/TLS), Role-base Access Control (RBAC) และระบบสำรองข้อมูลอัตโนมัติ

2.3 ด้านความเป็นส่วนตัวและกฎหมาย การใช้งานระบบจะต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) การจัดเก็บข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลจะแสดงเฉพาะระดับที่จำเป็นสำหรับการใช้งานและเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของข้อมูล

ตัวอย่างรูปภาพการทำงานของระบบพี่เลี้ยง ONE MAI

การนำเสนอนวัตกรรม

แนวคิดระบบพี่เลี้ยง ONE MAI มุ่งเน้นการช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้กลับสู่สังคมอย่างยั่งยืน ดังนั้น การขับเคลื่อนหรือผลักดันข้อเสนอนี้ให้เกิดเป็นรูปธรรมได้จริง จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดความชัดเจนเกี่ยวกับ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ การกำหนดคุณสมบัติหรือบทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยง และการเชื่อมโยงกับนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการนำพัฒนาและนำระบบพี่เลี้ยง ONE MAI เพื่อให้การขับเคลื่อน และดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีงบประมาณ และอำนาจหน้าที่ในการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายภาคประชาชน โดยควรกำหนดให้มีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน ดังนี้

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

- กรมคุมประพฤติ รับผิดชอบการดูแลผู้พ้นโทษในช่วงรอยต่อหลังพ้นโทษ มีบทบาทสำคัญในการคัดกรอง จัดจับคู่พี่เลี้ยง และติดตามความก้าวหน้า โดยการบรรจุระบบพี่เลี้ยงไว้ในแผนฟื้นฟูหลังปล่อยตัวอย่างเป็นทางการ
- กรมราชทัณฑ์ ประสานการส่งต่อผู้พ้นโทษเข้าสู่ระบบพี่เลี้ยง และจัดการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว

หน่วยงานสนับสนุนและภาคีเครือข่าย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลักดันให้ท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) มีบทบาทในการสร้างเครือข่ายชุมชนปลอดภัย
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ให้การสนับสนุนด้านสวัสดิการ ที่พัก งาน อาชีพ และการฟื้นฟูสภาพจิตใจ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) บรรจุโครงการเข้าแผนพัฒนาระดับชาติ เพื่อจัดสรรทรัพยากรและความร่วมมือเชิงนโยบาย

2. กำหนดบทบาท หน้าที่ และคุณสมบัติของ “พี่เลี้ยง” เนื่องจาก “พี่เลี้ยง” เป็นหัวใจสำคัญในการทำให้ระบบนี้มีชีวิต จึงควรกำหนดพี่เลี้ยงหลายระดับเพื่อความเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่และลักษณะของผู้พ้นโทษ เช่น

2.1 อดีตผู้พ้นโทษที่กลับตัวเป็นคนดี ผู้ที่มีประสบการณ์ตรง มีความเข้าใจความรู้สึกและอุปสรรค สามารถให้คำปรึกษาและกำลังใจได้อย่างลึกซึ้ง โดยการเปิดรับ “อดีตผู้พ้นโทษที่ประสบความสำเร็จ” เข้าสู่ระบบพี่เลี้ยงโดยสมัครใจ พร้อมหลักสูตรอบรมและการรับรอง

ข้อดี : เป็นแบบอย่างที่น่าเชื่อถือ มีแรงจูงใจสูง

ข้อเสนอ : ต้องผ่านกระบวนการคัดกรอง ฝึกอบรม และมีการรับรองคุณสมบัติ

2.2 อาสาสมัครภาคประชาสังคม นักจิตวิทยา ครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนที่สมัครใจทำหน้าที่ให้คำปรึกษา

ข้อดี : มีเครือข่ายในพื้นที่ เข้าใจบริบทสังคมท้องถิ่น ยุติธรรมชุมชน อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครราชทัณฑ์

ข้อเสนอ : ต้องมีคู่มือ แพลตฟอร์มสนับสนุน และการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และใช้ “ระบบสะสมแต้ม” หรือ Token-based system เพื่อสร้างแรงจูงใจให้พี่เลี้ยงและผู้รับคำปรึกษา

2.3 หน่วยงานภาคประชาสังคม หรือมูลนิธิ เช่น มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสังคม มูลนิธิคนดีสู่สังคม

ข้อดี : มีโครงสร้างและทรัพยากรพร้อมสนับสนุนพี่เลี้ยงรายบุคคล

ข้อเสนอ : ควรได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐและจัดระบบประเมินผลอย่างเข้มแข็ง

3. ติดตามและประเมินผลการใช้งานระบบพี่เลี้ยง ONE MAI เพื่อให้การใช้งานระบบมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และสามารถพัฒนาให้ตอบโจทย์ผู้ใช้งานจริง โดยเฉพาะในบริบทของผู้พ้นโทษจากคดีอาชญากรรมที่ต้องการ การดูแลอย่างใกล้ชิด จะต้องมามีเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล โดยการเก็บข้อมูลจากแพลตฟอร์ม หรือ Application ทั้งด้านผู้พ้นโทษ ด้านพี่เลี้ยง ด้านระบบ มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เช่น

ด้านผู้พ้นโทษ

- อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 12 เดือน
- อัตราการใช้งาน การเข้าเรียน การเข้ารับการรักษา
- คะแนนพฤติกรรมเชิงบวกจากแบบประเมินตนเอง
- ระยะเวลาที่มีการติดต่อกับพี่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ

ด้านพี่เลี้ยง

- จำนวนผู้พ้นโทษที่ดูแลอยู่ในเกณฑ์ปกติ
- จำนวนการนัดหมายที่สำเร็จ หรือยกเลิก
- คะแนนจากการประเมินโดยผู้พ้นโทษ

ด้านระบบ

- ความเสถียรของแอปพลิเคชัน
- เวลาตอบสนองของระบบแจ้งเตือน
- จำนวนผู้ใช้งานระบบต่อเดือน

6. บทสรุป

กลุ่มผู้ศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมีเป้าหมายสำคัญของการศึกษาเพื่อมุ่งลดอัตราการกระทำผิดซ้ำให้น้อยลง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล ทำให้ผู้พ้นโทษมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ทั้งด้านจิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ครอบครัวและชุมชนเกิดความมั่นใจ พร้อมสนับสนุนการคืนคนดีสู่สังคม ลดงบประมาณของรัฐในการควบคุมตัวซ้ำ และเพิ่มทรัพยากรมนุษย์ที่กลับมา มีคุณค่า ปัญหาการกระทำผิดซ้ำเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนในสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน เพื่อบรรลุเป้าหมายคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะปัญหาการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี อันมีสาเหตุจากการขาดแนวทางการดำเนินชีวิตและเป้าหมาย ขาดความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ไม่มีระบบดูแลหรือให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ถูกตีตราทางสังคมจนขาดโอกาสในการฟื้นคืน โดยกลุ่มผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำกลุ่มผู้พ้นโทษจากคดียาเสพติด โดยการนำแนวทางแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมมาเป็นเครื่องมือในการทำงานและสามารถนำแนวคิดไปพัฒนา Application **“ระบบพี่เลี้ยง ONE MAI”** เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ ระบบพี่เลี้ยง ONE MAI จะเป็นกลไกที่สำคัญในการลดการกระทำผิดซ้ำ โดยอาศัยความสัมพันธ์ ความเข้าใจ และการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง หากมีการพัฒนาและสนับสนุนอย่างจริงจัง จะช่วยให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตนเอง กลับมาเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมได้อย่างยั่งยืน โดยระบบพี่เลี้ยงจะมีบทบาทในการลดการกระทำผิดซ้ำ ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาแนะนำเชิงจิตวิทยาและอารมณ์ พี่เลี้ยงจะช่วยรับฟัง ไม่ตัดสิน พร้อมให้กำลังใจ ส่งเสริมการควบคุมตนเอง ลดโอกาสกลับไปเสพยาเสพติด
2. การติดตามและสร้างเป้าหมายชีวิต โดยพี่เลี้ยงจะร่วมกับผู้พ้นโทษในการวางแผนพัฒนา เช่น การหางาน การเรียนต่อ การปรับพฤติกรรม ช่วยให้ผู้พ้นโทษมีจุดมุ่งหมาย ไม่รู้สึกหลงทาง
3. เชื่อมต่อโอกาสกับชีวิต พี่เลี้ยงจะช่วยเชื่อมผู้พ้นโทษกับแหล่งฝึกอาชีพ บริษัทรับผู้มีประวัติเข้าทำงาน หรือโครงการฟื้นฟูต่าง ๆ
4. การประเมินและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ระบบมีการติดตามผลทุกระยะ เช่น 3 เดือน 6 เดือน แจ้งเตือนหากผู้พ้นโทษแสดงพฤติกรรมเสี่ยง และสามารถส่งต่อไปยังนักจิตวิทยา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. บรรณานุกรม

สำนักงาน ก.พ. (2565) รายงานการศึกษากลุ่ม หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

และคุณธรรม รุ่น 96 เรื่อง การพัฒนาผู้ต้องขังคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน : กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษมีนบุรี

สำนักงานกิจการยุติธรรม (2567) รายงานการศึกษากลุ่มการเวก : แนวทางการลดการกระทำผิดซ้ำ โดยปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน วารสารแสงอีสาน (2561) : การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด

อภิวัฒน์ แก้วเพ็ง, ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หล้าปริง, ผศ.ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว, ดร.สุชาติ ศรียารัตน (2561) สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษมีนบุรี

ภาณุวัฒน์ มีเพียร และบุญเหลือ บุบผามาลา วิทยาลัยพิษณุพนิต (2565) : ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี

กรมราชทัณฑ์ : อัตราผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2558 - 2567

8. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติด “ระบบพีเลี้ยง ONE MAI” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงการแนะแนว ให้คำปรึกษา และบริการ สนับสนุนจากระบบดูแลผู้พ้นโทษ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง เพิ่มโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่กลับไป กระทำความผิดซ้ำจากการขาดโอกาส ซึ่งจะเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่าง ยั่งยืน ซึ่งเป็นส่วนของการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 16 สถาบันพัฒนาบุคลากร ในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม ประจำปี 2568

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชญาณ นักร้อง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าให้บรรลุ ผลสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ พ.ต.ท.พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงาน สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวง ยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการจัดหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษามาขับเคลื่อนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้พ้นโทษ และการพัฒนาประเทศต่อไป

คณะผู้ศึกษา กลุ่ม พุทธรักษา

(มิถุนายน 2568)